HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI WA MISITU

KIJIJI CHA TAWI

MUHUTASARI

Utangulizi

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Ufupisho huu unaelezea vipengele muhimu vya usimamizi wa msitu wa kijiji cha Tawiutakaotumika katika kipindi cha miaka mitano. Lengo la nikuwezesha kutoa uelewa wa haraka uliopo ndani ya mpango

Umiliki wa msitu

Msitu unamilikiwa na Serikali ya Kijiji cha Tawi. Msitu wa Kijiji cha Tawi ulitengwa kuwa hifadhi mwaka 2006 chini ya usaidizi wa kitalaamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Rufiji na wawezeshaji wa mradi wa Misitu ya Ukanda wa Pwani chini ya Shirika la WWF.

Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi

Msitu wa Kijiji ulitengwa kwa lengo la kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka msitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho.

Madhumuni

Kuboresha hali ya maisha ya wanajamii wa Kijiji cha Tawi kwa;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta **3,072** la Msitu wa Kijiji cha Tawi dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha kuna kuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Tawi kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu.

Maelezo kuhusu Msitu

Jina la msitu ni Msitu wa Hifadhi wa Tawi

Mahali ulipo Msitu na Ukubwa Wake

Msitu wa Kijiji cha Tawi una ukubwa wa Hekta 3,072 na upo upande wa Mashariki katika ardhi ya kijiji. Unapakana na kijiji cha Nambunju (mashariki),na bonde la Mtepeke.

Msitu unafikika kwa kupitia barabara ya kwenda Nyamwage na barabara ya Nambunju.

Matumizi ya maeneo yanayozunguka msitu ni kama ifuatavyo;

- Upande wa kaskazini wamepakana na eneo la Mbulibuli ambalo ni eneo la Mashamba ya wanakijiji wa Tawi.
- Upande wa kusini wamepakana na Msitu wa Hifadhi ya Taifa unaoitwa Kiwengoma na Pori la akiba la Malenge.

Jamii za Miti ya Mbao

Kuna aina nyingi za jamii ya miti katika msitu wa Kijiji. Jamii za miti ya thamani ya mbao zilizopo msituni ni Mtondoo *(Julbernadia globiflora),* Mnepa, Mkarati, Mninga jangwa, Msani, Mparambulu, Mnagu na Mgongachuma.

Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile asali ya nyuki wasiouma na wanaouma, uyoga, matundapori, wanyama wadogo, madawa ya asili na kamba.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mwabo, Mtete, Mkungubwi na Mtasi, Miti ya matunda ni, Mtopetope (*Annona sp*), Mkungumwali na Mabungo. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mnepa, Mtondoo, Mngalangala, Mngongolo, na Ruanja.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika msitu huu, Nakapoga, Unjonjo, Kialakata, Ubembe, Nguyuwali na Mlelema.

Wanyama Pori na Jamii za Ndege

Orodha ya aina mbalimbali za wanyama pori wanaopatikana katika Msitu huu; Ngorombwe, Nyani, Ndandala, Mbalapi, Ngiri, Nguruwe pori, Fungofungo, Chui, simba, fisi, nyati, punda, pofu, ndogoli, mbawala, kima, tumbili na Nyoka

Aidha Aina mbalimbali za ndege ambao hupatikana katika msitu ni ndege ngoma, kanga, kwale, chiriku, njiwa, tipitipi, kororo, njegea msitu na kinjochi

Maeneo ya Usimamizi

Eneo lenye ukubwa wa asilimia 10 ya msitu mzima limetengwa kama eneo la uhifadhi tu na uvunaji wa mazao ya misitu hauruhusiwi kabisa katika eneo hili. Eneo hili limeonyeshwa katika kiambatisho B kwenye ramani ya msitu wa Kijiji. Linawakilisha eneo la msitu mzima ila limefunga sana na lina asili ya msitu wa ukanda wa pwani .Eneo hili lilichaguliwa kama eneo la uhifadhi kwa sababu, eneo hili linajumuisha miti mingi inayopatikana kwenye huo msitu.

Pia ndani ya msitu kuna misitu ya ukanda wa pwani (Misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na kuwa haiungui moto kwa sababu hakuna nyasi nyingi) eneo hili litaruhisiwa kuvumwa lakini kwa utaratibu wa kutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwa kuchukua alama za GPS na eneo lenye miti zaidi ya mitatu yenye sifa za uvunaji mti mmoja utavunwa. Maeneo haya hayajaonyeshwa kwenye ramani ya msitu wa Kijiji lakini yanatambulika

Matumizi ya msingi

Wanajamii wa kijiji cha Tawiwatakuwa na haki ya kuingia katika msitu wa jamii bila kibali kupata matumizi ya msingi ya kufanya matambiko, maji na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani piaWasio wakazi wa kijiji hawataruhusiwa katika maeneo ya kijadi bila uangalizi wa kamati ya Maliasili.

Matumizi huru ya msitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Tawiyatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao,kama asali ya nyuki wasiouma, uyoga, kuni, majengo, matundapori, madawa ya asili na kutundika mizinga, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure kutoka serikali ya kijiji.

Wasio wakazi wa kijiji cha Tawiwanaweza pia kuomba kibali toka serikali ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu toka msitu wa kijiji. Kamati ya maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao ya msitu yanayotolewa bure yanatumiwa kiendelevu na hayamalizwi toka msitu wa jamii. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru na serikali ya kijiji.

- Kutembelea msitu kwa ajili ya mafunzo.

- Utafiti.
- Utalii msituni.

Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoorodheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathmini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathmini Shirikishi ya rasilimali za misiti wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathmini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathmini shirikishi haitafanyika katika eneo lililotengwa Kwa ajili ya hifadhi (eneo la 10% la msitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na kamati ya maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Mazao mengine ya misitu

Mazao mengine yote yatalipiwa ushuru sawa na sheria ndogo ya kijiji husika ila ada hiyo isizidi viwango vya sheria mama.

Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya msitu

- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Kilimo ndani ya msitu
- Makazi ndani ya msitu
- Kuchoma moto ovyo
- Kuchoma moto bila kibali

Shughuli za Kuendeleza na Kutunza Msitu

Mikakati ya jumla ya kutunza na kuendeleza misitu pamoja na rasilimali zake imewekwa bayana. Mambo yatakayoangaliwa ni utunzaji wa misitu hii ili isiharibiwe dhidi ya kilimo na moto. Ulinzi wa msitu, kinga na uthibiti wa moto pamoja na mpango wa matumizi endelevu wa mazao ya msitu utazingatiwa.

Usimamizi wa msitu wa kijiji utakuwa chini ya serikali ya kijiji na utatunzwa na wanajamii wote. Msitu utalindwa na jamii kuzingatia mipaka yake, kila mtu atatoa taarifa kwa uongozi wa kijiji au kamati ya maliasili au kikosi cha doria pale anapoona uharibifu katika msitu. Kamati ya maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika msitu wa jamii.

Vyanzo vya mapato

- Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka msitu wa jamii:
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni,
- shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Ushuru
- Ada za leseni naMengineyo
- Mgawanyo wa Mapato kwa wadau.

Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya msitu utakuwa kati ya serikali ya kijiji na Halmashauri ya Wilaya. Mgawanyo huu utazingatia nani mwenye majukumu makubwa zaidi katika kutunza na kuendeleza msitu.

Halmashauri ya wilaya watapewa **10%**

Kijiji kwaajili ya shughuli za maendeleo **50%** na

kamati ya maliasili kwaajili ya shughuli za kuendeleza msitu **40%.**

Matumizi na Mapato

Mapato yatokanayo na msitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za msitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Vifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.
- Asilimia 45 ya mapato yatakuwa kwa ajili ya shughuli za usimamizi wa msitu chini ya Kamati ya Maliasili ya Kijiji.

Matumizi halali ya mapato yatokanayo na msitu wa jamii ni:

- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Kununuavifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za msitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.

Usimamizi wa Fedha

Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogomadogo. Fedha ndogondogo hazitakiwi kuzidi shilingi 100,000/= Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la **Akauti ya Maliasili ya Kijiji cha Tawi**na itakuwa na watia sahihi

Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji na kila baada ya miezi mitatu kwa mkutano mkuu wa kijiji.

Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha za msitu atawajibishwa na serikali ya kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluhishi la kata au Mahakama ya mwanzo. Mjumbe yeyote wa Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima ajiuzulu haraka na nafasi iliyoachwa wazi ijazwe kufuata utaratibu unaokubalika.

Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

Kiambatanisho A
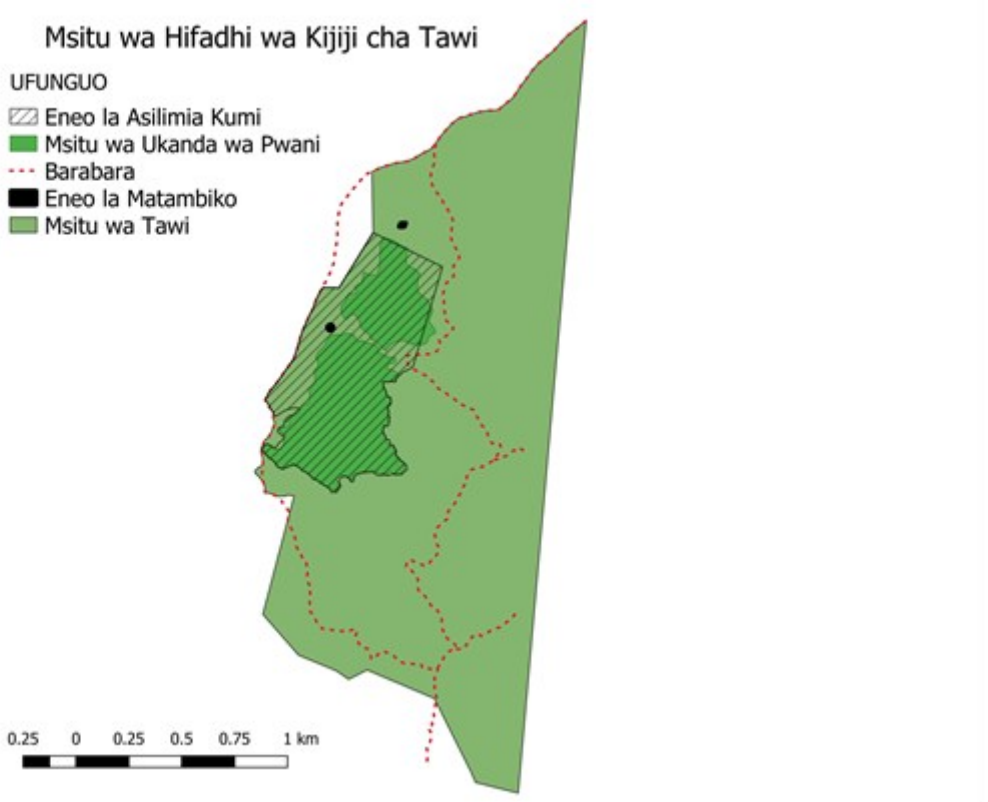
Ramani inayoonyesha Mipaka ya Msitu wa Kijiji